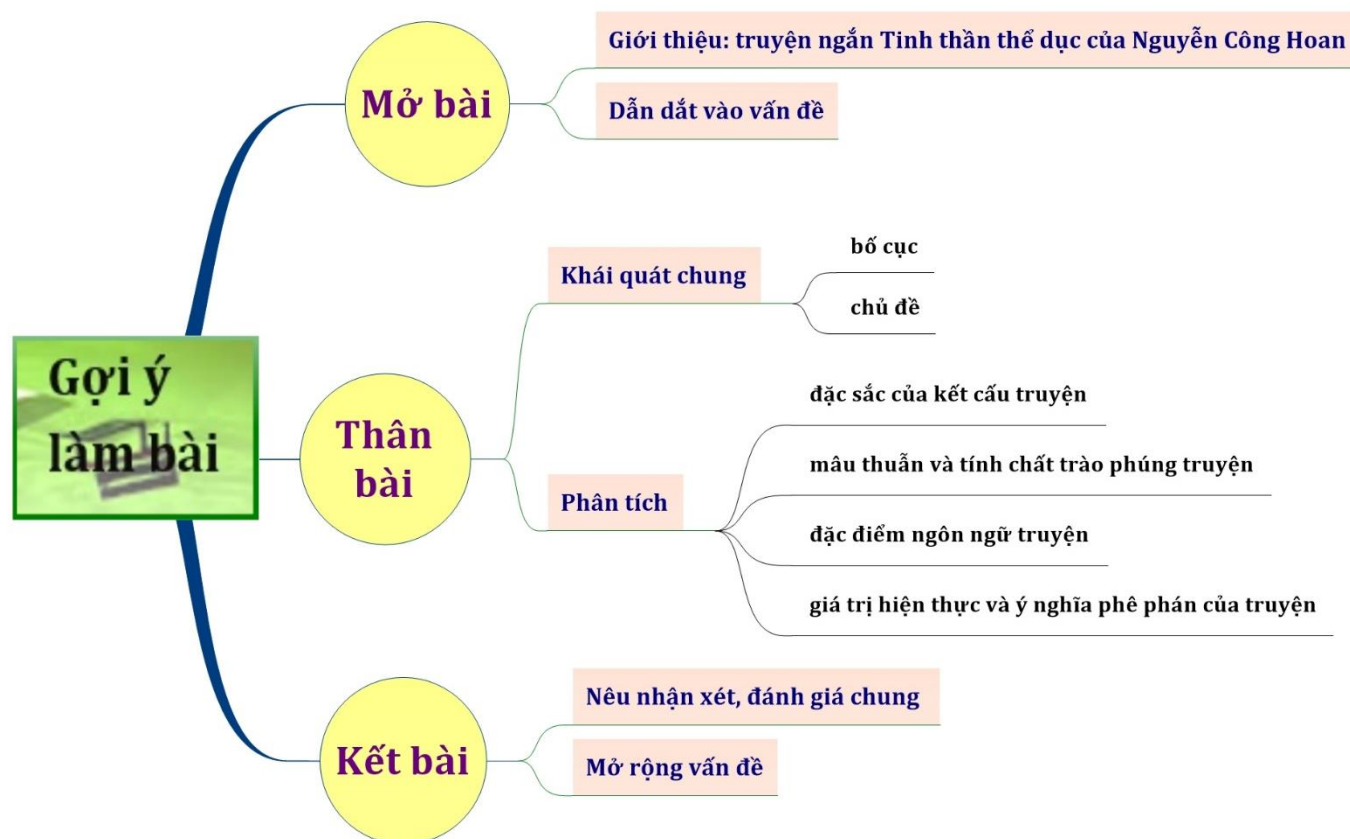

VĂN MẪU LỚP 11

ĐỀ BÀI: PHÂN TÍCH TRUYỆN NGẮN TINH THẦN THỂ DỤC CỦA NGUYỄN CÔNG HOAN

A. SƠ ĐỒ TÓM TẮT GỢI Ý

B. DÀN BÀI CHI TIẾT

1. Mở bài

- Giới thiệu ngắn gọn truyện ngắn Tinh thần thể dục của Nguyễn Công Hoan
- Dẫn dắt vào vấn đề

2. Thân bài

- Khái quát chung
 - Bố cục: 5 cảnh nhỏ nối tiếp
 - Chủ đề: Phê phán sự giả dối, bịp bợm, vạch rõ tư tưởng mị dân của chế độ thực dân phong kiến
- Phân tích
 - Đặc sắc của kết cấu truyện: Gồm những cảnh khác nhau tưởng như rời rạc (cảnh van xin, đút lót, thuê người đi thay, bị áp giải đi xem bóng đá ...), nhưng tất cả đều tập trung biểu hiện chủ đề: bọn quan lại cầm quyền cưỡng bức dân chúng để thực hiện một ý đồ bịp bợm đen tối.
 - Mâu thuẫn và tính chất trào phúng truyện:
 - Việc xem bóng đá vốn mang tính chất giải trí bỗng thành một tai họa giáng xuống người dân.
 - Sự tận tụy, siêng năng thực thi lệnh trên của lí trưởng đã gặp phải mọi cách đối phó của người dân khốn khổ.
 - Đặc điểm ngôn ngữ truyện:
 - Ngôn ngữ người kể chuyện: Rất ít lời, mỗi cảnh có khoảng 2 dòng, như muốn để người đọc tự hiểu lấy ý nghĩa.
 - Ngôn ngữ các nhân vật: Lời đối thoại giữa các nhân vật rất tự nhiên, sinh động,... thể hiện đúng thân phận và trình độ của họ. Ngôn ngữ của lí trưởng không mang “*kiểu hành chính*” nào cả ... Qua ngôn ngữ các nhân vật, người đọc có thể hình dung đó là một xã hội hỗn độn.
 - Giá trị hiện thực và ý nghĩa phê phán của truyện: Tác giả dùng bút pháp trào phúng để châm biếm trò lừa bịp của chính quyền. Nội dung truyện không phải hoàn toàn bịa đặt. Để tách người dân khỏi ảnh hưởng của các phong trào yêu nước, thực dân Pháp đã bày ra các trò thể dục, thể thao (đua xe đạp, thi bơi lội, đấu bóng đá...) để đánh lạc hướng. Do đó, truyện “*cười ra nước mắt*” này có ý nghĩa hiện thực, có giá trị châm biếm sâu sắc.

3. Kết bài:

- Nêu nhận xét, đánh giá chung về vấn đề
- Mở rộng vấn đề bằng suy nghĩ và liên tưởng của mỗi cá nhân

C. BÀI VĂN MẪU

Nguyễn Công Hoan là nhà văn hiện thực trước Cách mạng tháng tám. Ông thường viết các thể loại truyện ngắn, truyện dài nhưng sở trường là truyện ngắn trào phúng. Ngôn ngữ truyện của ông gần gũi, đời thường, tự nhiên, linh hoạt. Tinh thần thể dục được Nguyễn Công Hoan cho in báo năm 1939, nội dung đả kích phong trào thể thao do thực dân Pháp bày ra để đánh lạc hướng thanh niên.

Nhan đề truyện ngắn chứa tương phản trào phúng cơ bản của truyện và ý nghĩa phê phán toát ra từ sự tương phản ấy. Tinh thần thể dục thể thao bình thường luôn đem lại sự hào hứng, hăng say, phấn chấn ; thể hiện tinh thần tự nguyện, tranh đua, mang đến niềm vui lành mạnh. Nhưng trong truyện thì ngược lại hoàn toàn, chỉ thấy ép buộc, răn đe, không khí căng thẳng, điều đứng, là nỗi đau khổ, là thứ tai họa giáng xuống, xóm làng bị một phen náo loạn, tan tác.

Vì sao dân làng Ngũ Vọng đón tin thể thao như vậy?

Dân tình đói khổ, đang chạy ăn từng bữa còn tâm trí đâu mà nghĩ đến chuyện thể thao. Bọn thực dân bày ra, bọn tay sai miễn cưỡng thực hiện, ép buộc dân chúng đi xem bóng đá, khiến họ rơi vào tình cảnh dở khóc, dở cười. Nhan đề truyện toát lên ý nghĩa tố cáo trò lừa bịp bợm của thực dân và bọn quan lại tay sai cố làm vừa lòng quan thầy chúng, mặc tình nhân dân phê phán thứ thể thao xa lạ làm nguy hại đến mạng sống người dân nghèo.

Mở đầu truyện, tác giả trích nguyên văn tờ trát của quan tri huyện Lê Thăng đầy tính hài hước, bịp bợm. Cách mở truyện tự nhiên, đột ngột, gây chú ý cho người đọc (yếu tố hiện đại trong văn xuôi). Ngôn ngữ hành chín của tờ trát rất cổ lỗ : sức, tuân cứ, cứu. Lời lẽ nghiêm trang đầy vẻ hăm dọa : ... đúng 12 giờ trưa đến xem, không được khiếm diện,... nếu không tuân lệnh sẽ bị cứu (bị kết tội), xen vào là những lời quảng cáo rất buồn cười : ... có cuộc đá bóng thi, nhiều chiến tướng đã rất hay, mọi nhẽ.

Tờ trát đã làm hiện lên bóng dáng trên tri huyện Lê Thăng : vừa hô hào, vừa hăm dọa với thái độ tay sai miễn cưỡng, lộ rõ tính chất bịp bợm. Ý nghĩa phê phán nhờ đó mà được thể hiện. Tờ trát bay về làng như mang theo dịch bệnh. Dân tình nghèo đói bị một phen náo động.

Xem cảnh nhà lí trưởng sẽ thấy rõ tình cảnh khốn đốn của nhân dân. Đây là màn kịch giàu kịch tính.

Cảnh 1 : Anh Mịch đến tận nhà ông Lí cố xin nghỉ đi xem đá bóng, ông Lí thì cố bắt. Lí do anh ta đưa ra rất chính đáng : nghỉ làm cho ông Nghị thì sẽ bị ông ấy đánh chết. Mà không đi làm thì vợ con chết đói. Anh Mịch van : "*Cẩn cố con lay ông trăm nghìn mớ lay... Ông thương phận nào con nhờ phận ấy*". Ngôn ngữ an Mịch tự nhiên còn điều bộ thật bi hài. Đi xem bóng đá là một tình thế nguy hiểm, tai họa này lại thêm tai họa khác : ông Nghị giận là chết. Người nông dân đang mang hai cái ách trên cổ : bọn nhà giàu và bọn quan lại.

Ông Lí lạnh lùng : "*Kệ mày! Theo lên quan, tao chiếu sổ đình, thì lần này đến lượt mày rồi... không đi, tao sai tuần đến gô cổ lại*". Hỗ trợ cho lời nói, ông giơ cái roi song to bằng ngón chân lên trời hăm dọa, ép buộc. Bản chất việc đi xem bóng đá là một thứ đi phu nặng nề, còn ông Lí là một tên tay sai u tối.

Cảnh 2 : Bác Phô đến van nài xin cho chồng nghỉ xem đá bóng. Lí trưởng thẳng thừng từ chối. Lí do bác đưa ra rất thiết tha : Chồng bác ốm, ra nắng sẽ chết ốm. Thấy tình thế không xuôi, bác Phô xin đi xem đá bóng thay cho chồng cũng không được. Đây là chi tiết hài. Ngôn ngữ bác Phô bình dân tự nhiên, đáng ngời xồm rất nhà quê, chất phác.

Lí trưởng bác bỏ : Không được, theo lệnh quan ốm gần chết cũng phải đi, "*Không đi, thì người ta đá bóng cho chó xem à ?*". Bác gái đi thay cũng không được vì phận nữ nhi. Ngôn ngữ lí trưởng thô tục, hài hước nhưng lột tả được bản chất vấn đề.

Bác Phô lâm vào tình thế cùng đường. Xem đá bóng quả là tai họa, nguy ại đến tính mạng.

Cảnh 3. Người tương đối khá giả trong làng là cụ phó Bính thì giải quyết bằng cách thuê người đi xem đá bóng thay co con trai nhưng cũng phải lo đút lót cho ông lí để che giấu sự phạm pháp. Thậ bi hài.

Ông Lí chấp thuận, nhưng... nhả mặt, nhặt ba hào, bỏ túi còn rên rĩ : "*Làm việc mà gặp phải những người như con bà, thì tôi chết mất*". Ông đã đang đóng kịch, bộ mặt rất kịch, hài hước. Cẩn thận, ông còn dặn thêm phải bảo thằng Sang nắm com từ chiều hôm trước. Tai họa vì đi xem đá bóng cứ phình to.

Mắn cán đến thế mà sáng hôm sau vẫn không đủ một trăm người đi xem đá bóng. Tờ mờ sáng, cảnh lòng sục, bắt bớ náo động : tiếng ông lí quát giữa sân đình, tiếng bọn tuần dạ rạn, những ngọn đuốc kéo đi các ngã, tiếng chó rống dậy. Nghệ thuật miêu tả âm thanh, ánh sáng... đã dựng lên khung cảnh sống động, tạo không khí căng thẳng, náo loạn mang tính chất khủng bố (giống nạn bắt người trốn sưu thuế).

Đêm trước người ta tản cư sang làng bên để lánh nạn cả, may mắn bắt sống được anh Cò đang ôm con trốn trong đồng rơm. Người ta moi anh ra rồi đi xênh xệch. Một cảnh tượng bi hài. Lí do trốn : anh không mượn được quần áo để mặc, vớ lại không đi làm thuê thì chết đói cả nhà.

Cảnh đoàn người được dẫn đi xem đá bóng thất thểu, thảm hại như cảnh đi phu nhưng bên ngoài thì giống như đi giễu hành : *"xếp hàng năm lại, đi cho đều bước"*. Bọn tuần và lí trưởng đi theo cánh giữ cẩn thận chẳng khác gì giữ đám tù nhân. Thật bi hài.

Kết thúc là tiếng chửi đồng của ông Lí, khi vừa đi kèm canh gác đoàn người: *"Mẹ bố chúng nó, cho đi xem đá bóng chứ ai giết chết mà phải trốn như trốn giặc"*. Chi tiết này là đỉnh cao của màn cao trào phúng bộc lộ bản chất sự kiện : thể thao là một thứ giặc và làm toát lên chủ đề của truyện.

Truyện thành công trong nghệ thuật trào phúng: tạo tình huống tương phản trào phúng ; cách dẫn truyện, dựng cảnh ; nhiều chi tiết gây cười ; ngôn ngữ trào phúng sử dụng đặc địa.

Truyện Tinh thần thể dục đã kích phong trào thể thao bịp bợm do thực dân chủ trương, bọn tay sai miễn cán ra sức thực hiện trở thành tai họa khôn cho nông dân.

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.